

مستندنگاری و تحلیل تحولات صدساله حوزه معاونت خدمات شهری شهرداری تهران

تالیف: دکتر ندا فیضی نجفی

(عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر)

www.ketab.ir

سرشناسه	: فیضی نجفی، ندا، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: مستندنگاری و تحلیل تحولات صد ساله حوزه معاونت خدمات شهری شهرداری تهران / تالیف ندا فیضی نجفی.
مشخصات نشر	: تهران: شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، انتشارات، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۲ ص: (مصور/بخشی رنگی)، جدول، نمودار.
فروست	: مطالعات تهران.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۵۶-۳۲-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۸۹] - ۳۹۲.
موضوع	: شهرداری تهران. معاونت خدمات شهری
موضوع	: شهرداری -- ایران -- تهران -- برنامه‌ریزی Municipal government -- Iran -- Tehran -- Planning خدمات شهری -- ایران -- تهران -- مدیریت Municipal Services-- Iran-- Tehran-- Management
شناسه افزوده	: شهرداری تهران. مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران. انتشارات
رده‌بندی کنگره	: JS۴۶۹
رده‌بندی دیویی	: ۳۵۱/۵۵۱۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۳۳۹۳۴۵
اطلاعات رگورد کتابشناسی	: فیبا

www.ketab.ir

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

مستندنگاری و تحلیل تحولات صدساله حوزه معاونت خدمات شهری شهرداری تهران
 تالیف: دکتر ندا فیضی نجفی؛ (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر)
 ناشر: مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران
 ویراستاری، صفحه‌آرایی و طراحی جلد: موسسه فرهنگی هنری نگاه نو تهران
 نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 بها: ۲,۰۲۰,۰۰۰ ریال
 ناشر: انتشارات مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۵۶-۳۲-۳
 کلیه حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی: خیابان شریعتی، خیابان پل رومی، خیابان شهید اکبری، نبش خیابان آقابزرگی، شماره ۳۲
 کدپستی: ۱۹۶۴۳۵۶۱۱ | تلفن: ۲۲۳۹۲۰۸۲
 info.rpc@tehran.ir | rpc.tehran.ir

فهرست

۷	سخن نخست.....
۹	مقدمه.....
۱۳	فصل اول: پیشینه مدیریت شهری شهر تهران.....
۳۷	فصل دوم: پیشینه معاونت خدمات شهری و محیط زیست.....
۴۹	فصل سوم: سازمان بهشت زهرا(س).....
۸۹	فصل چهارم: سازمان بوستان ها و فضای سبز شهر تهران.....
۱۷۳	فصل پنجم: سازمان مدیریت پسماند شهر تهران.....
۲۴۵	فصل ششم: سازمان میدین میوه و تره بار شهرداری تهران.....
۳۰۷	فصل هفتم: شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران.....
۳۸۹	منابع.....

شهرداری تهران از سال ۱۳۸۶ با نام «بلدیه» تأسیس شده است و بیش از یک قرن از زمان تأسیس آن می‌گذرد. طی این مدت با تغییرات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، و تکنولوژیکی به‌وجودآمده، شهر تهران شهرداران و مدیران مختلفی را با رویکردها و عملکردهای متفاوت به خود دیده است؛ جای‌گاری دستی را سامانه‌های مکانیزه گرفته و منصب احتساب‌الملکی به معاونت خدمات شهری و محیط زیست تبدیل شده است.

زمان آن است پیشینه شکل‌گیری و توسعه و گسترش هر یک از بخش‌های زیرمجموعه شهرداری تا به امروز مستندنگاری شود. مستندنگاری یعنی ثبت (مکتوب کردن)، گردآوری، تنظیم و تدوین، دسته‌بندی، و نگهداری اطلاعات و مفاهیمی که خود از فعالیتی هدفمند و دقیق و نظام‌مند حکایت دارد. وجه اشتراک اقدامات مستندنگاری مبتنی بر مکتوب کردن بخشی از دانسته‌ها و آگاهی‌های انسان است. در واقع، مستندنگاری برقراری ارتباط اسنادی بین اقدامات مختلف انجام یک فعالیت یا مجموعه‌ای از فعالیت‌هاست.

با توجه به ابعاد گسترده و زیرشاخه‌های متعددی که شهرداری تهران طی زمان یافته است، این مطالعه به‌طور مشخص فقط به بررسی پنج حوزه از خدمات شهرداری تهران شامل مدیریت فضای سبز (سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهر تهران)، مدیریت پسماند (سازمان مدیریت پسماند)، ساماندهی صنایع و مشاغل (شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران)، مدیریت میداین میوه و تره‌بار (سازمان مدیریت میداین میوه و تره‌بار شهرداری تهران)، و مدیریت آرامستان‌ها (سازمان بهشت زهرا(س)) می‌پردازد.

بررسی پیشینه سازمان‌ها و شرکت‌های یادشده مشخص می‌سازد که هر نهاد چگونه توانسته است بخشی از وظایف ذاتی شهرداری تهران را انجام دهد و در عین حال، چه ظرفیت‌های جدیدی را برای خدمات‌رسانی ایجاد کرده است. بر این اساس، با توجه به فعالیت‌های افزوده‌شده به خدمات شهرداری و محدودیت‌ها و چالش‌هایی که تا کنون با آن‌ها مواجه بوده است، زمینه رفع موانع موجود و توسعه عملکرد این نهاد در ظرفیت‌های جدید فراهم آمده و می‌توان به جای استفاده از روش‌های آزمون و خطا، از چارچوب‌هایی مدون برای پیشبرد اهداف بهره برد.

پژوهش حاضر با عنوان مستندنگاری و تحلیل تحولات صدساله حوزه معاونت خدمات شهری شهرداری تهران در نظر دارد تا با مقدمه‌ای از پیشینه شکل‌گیری شهرداری تهران و معاونت خدمات شهری و محیط زیست، روند شکل‌گیری و توسعه این پنج حوزه را مورد بررسی قرار دهد. امید است اطلاعات حاصل از این پژوهش موجب ارتقای دانش و جلب توجه بیشتر نسبت به تصمیمات و رویکردهای اخذشده در ادوار مختلف مدیریت شهری در شهر تهران شود.

عطاءالله رفیعی آتانی

مشاور شهردار و رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران